

Pražská konference RAMM: návrat po 25 letech s významným poselstvím

3.10.2025 - Jakub Drahonský | Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Série mezinárodních konferencí RAMM (Retroviral Symposium: Assembly, Maturation and Uncoating) má své kořeny v Praze. První ročník se uskutečnil v roce 2000 na Novotného lávce a díky velkému ohlasu se konference vrátila ještě v roce 2004 a 2008. Od té doby se z původně lokální akce stala pravidelná mezinárodní série, která se koná každé dva roky a střídá se mezi Evropou a Severní Amerikou.

Hlavním cílem RAMM je sdružovat vědce zabývající se RNA viry, zejména retroviry, jako je HIV, a dalšími příbuznými viry. Ústředním tématem jsou procesy skládání virových částic a jejich interakce s genomovou RNA. Konference si postupně vybudovala silné renomé a dnes se řadí mezi nejvýznamnější setkání retrovirologů na světě. Důležitou roli při organizaci celé události sehrál Národní institut virologie a bakteriologie, který potvrdil svou rostoucí mezinárodní prestiž a schopnost propojovat špičkový výzkum na globální úrovni.

Rok 2025 znamenal symbolický návrat do Prahy. Po pětadvaceti letech od prvního ročníku byli profesori Tomáš a Michaela Rumlovi znovu požádáni, aby konferenci uspořádali. Přestože přípravy provázely obavy spojené s administrativními komplikacemi a cestovními omezeními, se do Prahy sjelo 85 účastníků, včetně nejvýznamnějších světových vědců v oboru, kteří publikují v prestižních časopisech, jako jsou *Cell*, *Nature* či *Science*. Za významný přínos považujeme také možnost účasti 15 českých studentů.

Jedním z vrcholů programu byla přednáška Tomáše Cihláře, šefa virologického výzkumu ve společnosti Gilead a absolventa VŠCHT. Představil zde antivirotikum Lenacapavir – unikátní lék proti HIV, který se podává pouze jednou za půl roku. Cihlář zdůraznil, že tento přípravek je výsledkem dlouhodobé práce celé retrovirologické komunity. Prakticky každý, kdo se podílel na studiu skládání retrovirů, přispěl svými výsledky k jeho vzniku.

Příběh Lenacapaviru je nádherným příkladem toho, jak se z kvalitního základního výzkumu může zrodit klinicky mimořádně významný lék. Zároveň ukazuje, jak hluboce propojená je mezinárodní vědecká komunita.

Své místo v tomto příběhu má i VŠCHT. Již v 90. letech tým profesorů Rumlových prokázal, že retroviry jsou schopné skládat virové částice *in vitro*. Tento systém se stal základem pro testování tisíců látek v Gileadu. Později skupina spolupracovala s laboratořemi v Heidelbergu a v Cambridge pod vedením Johna Briggse. Díky rozvoji kryoelektronové mikroskopie se jim podařilo vyřešit strukturu nezralých a následně i zralých částic HIV, což bylo publikováno v časopise *Nature*.

Díky těmto i dalším objevům mohl vzniknout znalostní základ, na kterém Lenacapavir stojí. Pražská konference RAMM tak nebyla jen vědeckým setkáním, ale i symbolickým připomenutím toho, že i práce českých laboratoří se podílí na celosvětových úspěších v léčbě retrovirů.

<https://www.vscht.cz/novinky/112000>